

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (második tanács)

2005. november 28.*

A T-236/04. és a T-241/04. sz. egyesített ügyekben,

a **European Environmental Bureau (EEB)** (székhelye: Brüsszel [Belgium]),

a **Stichting Natuur en Milieu** (székhelye: Utrecht [Hollandia])

(képviselik őket: P. van den Biesen és B. Arentz ügyvédek)

felpereseknek,

támogatja őket:

a **Francia Köztársaság** (képviselik: J.-L. Florent és G. de Bergues, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviseli: B. Doherty, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: angol.

támogatja:

a **Syngenta Crop Protection AG** (székhelye: Bázél [Svájc], képviselik: D. Abrahams barrister és C. Simpson solicitor)

beavatkozó,

a T-236/04. sz. ügyben az atrazinnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő fel nem vételéről, valamint az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról szóló, 2004. március 10-i 2004/248/EK bizottsági határozat (HL L 78., 53. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 43. kötet, 206. o.) részleges megsemmisítése iránti keresete tárgyában, illetve a T-241/04. sz. ügyben a simazinnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő fel nem vételéről, valamint az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról szóló, 2004. március 10-i 2004/247/EK bizottsági határozat (HL L 78., 50. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 43. kötet, 203. o.) részleges megsemmisítése iránti keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (második tanács),

tagjai: J. Pirrung elnök, A. W. H. Meij és I. Pelikánová bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

Végzést

Jogi háttér

A 91/414/EGK irányelv

- ¹ A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. június 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv (HL L 230., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 11. kötet, 332. o.) 4. cikke meghatározza a növényvédő szerek forgalomba hozatali engedélye megadásának, illetve az engedély felülvizsgálatának és visszavonásának feltételeit és általános eljárásait. Ebben a vonatkozásban az irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja meghatározza, hogy csakis azok a szerek engedélyezhetők, amelyek hatóanyagai szerepelnek az I. mellékletben.
- ² A hatóanyagoknak a 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételének a feltételeit a 91/414 irányelv 5. cikke határozza meg. Ez a felvétel csak akkor lehetséges, ha az adott időpontban érvényes tudományos és technikai ismeretek alapján feltételezhető, hogy a hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek megfelelnek bizonyos feltételeknek, azaz nincsenek ártalmas hatással az emberek vagy az állatok egészségére, illetve a környezetre.

- 3 A 91/414 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a 4. cikktől eltérve a tagállamok átmeneti időszakra engedélyezhetik olyan hatóanyagot tartalmazó növényvédő szereknek a területükön való forgalomba hozatalát, amely nem szerepel az I. mellékletben, és az irányelvről szóló értesítést két évvel követően, vagyis 1993. július 26-án már forgalomban volt.

- 4 A Bizottság egyik munkaprogramjának keretében fokozatosan megvizsgálják a 91/414 irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében biztosított eltérés hatálya alá tartozó szerekben található hatóanyagokat.

A 3600/92/EGK rendelet

- 5 A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 91/414/EGK tanácsi irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében említett munkaprogram első szakaszának végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1992. december 11-i 3600/92/EGK bizottsági rendelet (HL L 366., 10. o.; magyar nyelvű kiadás 3. fejezet, 13. kötet, 242. o.) 5. cikke meghatározza, hogy a Bizottság összeállítja az értékelésre elfogadott hatóanyagok listáját, és valamennyi hatóanyag esetében referens tagállamot jelöl ki.

- 6 A 3600/92 rendelet 6. és 7. cikkéből következik, hogy a kijelölt referens tagállam értékeli az adott hatóanyagot, és jelentést küld a Bizottságnak a dosszié általa készített értékeléséről, amelyben javaslatot tesz a hatóanyagnak a 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételére, vagy más intézkedés elfogadására, például a hatóanyagnak a forgalomból való kivonására.

- 7 A Bizottság ezt követően az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 31., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet, 463. o.) 58. cikke által felállított Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottságra bízta a dosszié és a jelentés megvizsgálásának feladatát.
- 8 A 3600/92 rendeletbe a 3600/92/EGK rendelet módosításáról szóló, 1997. június 27-i 1199/97/EK bizottsági rendelet (HL L 170., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 21. kötet, 166. o.) által beillesztett 7. cikk (3A) bekezdése meghatározza, hogy a Bizottság az Állandó Bizottság elé terjeszti a szövegtervezetét, amely több formát is ölthet. Amennyiben a hatóanyagnak a 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételét javasolja, akkor irányelvtervezetről van szó. Amennyiben a javaslat a hatóanyag elleni intézkedések elfogadására irányul, beleértve az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonását, akkor a Bizottság a tagállamoknak címzett határozattervezetet javasolhat.

A 2004/35/EK irányelv

- 9 A környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 143., 56. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 8. kötet, 357. o.) (25) preambulumbekzdése értelmében:

„Azoknak a személyeknek, akiket hátrányos módon érintenek, vagy valószínűleg hátrányos módon fognak érinteni a környezeti károk, jogosultnak kell lenniük arra, hogy intézkedésre kérjék fel az illetékes hatóságot. A környezetvédelem ugyanakkor diffúz érdek, amelynek nevében a magánszemélyek nem mindig lépnek fel, vagy

nincsenek mindig olyan helyzetben, hogy felléphessenek annak nevében. Ezért a környezetvédelem ügyét támogató nem kormányzati szervezetek számára is biztosítani kell a lehetőséget ahhoz, hogy megfelelő módon hozzájárulhassanak ezen irányelv hatékony végrehajtásához.”

- 10 A 2004/35 irányelv (26) preambulumbekzdése értelmében „[a] érdekelt természetes vagy jogi személyek számára lehetővé kell tenni, hogy felülvizsgálati eljárást kezdeményezzenek az illetékes hatóság határozatait, eljárásait vagy mulasztását [helyesen: határozatát, aktusát vagy mulasztását] illetően”.
- 11 A 2004/35 irányelv 11. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „[a] tagállamok kijelölik az ezen irányelvben meghatározott kötelezettségek teljesítéséért felelős illetékes hatóságot (hatóságokat)”.
- 12 A 2004/35 irányelv 12. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Azok a természetes vagy jogi személyek:

- a) akiket/amelyeket a környezeti károk nagy valószínűséggel érintenek [helyesen: érintenek, vagy nagy valószínűséggel érintenek]; vagy
- b) akik/amelyek kellően érdekeltek a károkkal kapcsolatos környezetvédelmi döntéshozatali folyamatban érvényesítő módon [helyesen akik/amelyek kellően érdekeltek a kárral kapcsolatos környezetvédelmi határozathozatali folyamatban]; vagy
- c) akik/amelyek jogsérelemre hivatkoznak, amennyiben az adott tagállam közigazgatási eljárásról szóló törvénye előfeltételként szabja azt,

jogosultak közölni észrevételeiket az illetékes hatósággal a tudomásukra jutott környezeti károkkal vagy az ilyen jellegű közvetlen kárveszéllyel kapcsolatban, továbbá felkérni az illetékes hatóságot az ezen irányelv alapján történő eljárásra.

A tagállamok határozzák meg, hogy mit jelent a »kellő érdekelttség« és a »jogsérelem« fogalma.

E célból a b) albekezdés alkalmazásában a környezetvédelem ügyét támogató és a nemzeti jog előírásainak megfelelő nem kormányzati szervezet kellően érdekeltnek minősül. Továbbá a c) albekezdés alkalmazásában olyan szervezetnek kell tekinteni az ilyen szervezetet, amelynek jogai sérelmet szenvedhetnek.”

A jogvita előzményei

- 13 A jelen ügyek mindegyikében két felperes van. Az első a European Environmental Bureau (EEB) nevű belga társaság, amelynek az alapszabályában rögzített célkitűzése különösen az, hogy az Európai Unió országain belül elősegítse a környezet védelmét és megőrzését. Az EEB részt vesz a Bizottság különböző tanácsadó szerveiben, így különösen a növény-egészségügyi állandó munkacsoportban és a mezőgazdasági és környezetvédelemi tanácsadó bizottságban. Továbbá a European Habitats Forum tagja, és ennél fogva a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (HL L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.) keretében érdekelt fél, és megfigyelői státusszal rendelkezik.

- 14 A második felperes a Stichting Natuur en Milieu (a továbbiakban: Natuur en Milieu) nevű holland alapítvány, amelynek különös célja – alapszabálya értelmében – az, „hogyan adjon hangot a hang nélkülieknek”, és hogy a jelen és jövő nemzedékeknek élő természetet és tiszta környezetet biztosítson. Ez az alapítvány az EEB tagja.
- 15 1996-ban több vállalkozás jelezte a Bizottságnak azt a kívánságát, hogy az atrazint és a simazint vegyék fel a 91/414 irányelv I. mellékletébe.
- 16 A 3600/92 rendelet I. mellékletének 61. és 62. pontja úgy említi az atrazint és a simazint, mint a 91/414 irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében meghatározott bizottsági munkaprogram első szakaszába tartozó anyagokat.
- 17 A növényvédő szerek hatóanyagainak megállapításáról és a referens tagállamoknak a 3600/92/EGK bizottsági rendelet végrehajtására történő kijelöléséről szóló, 1994. április 27-i 933/94/EK bizottsági rendelet (HL L 107., 8. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 16. kötet, 84. o.) az atrazin és a simazin esetében Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságát jelölte ki referens tagállamként.
- 18 Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a 3600/92 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának rendelkezései értelmében a Bizottsághoz benyújtotta a vonatkozó értékelő jelentéseket és ajánlásokat. Ezeket az értékelő jelentéseket, amelyet az atrazinra vonatkozóan 1996. november 11-én, a simazinra vonatkozóan pedig 1996. december 20-án nyújtottak be, a tagállamok, illetve a Bizottság az Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság keretében megvizsgálta.

A megtámadott határozatok

- 19 2004. március 10-én a Bizottság elfogadta az atrazinnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő fel nem vételéről, valamint az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról szóló 2004/248/EK határozatot (HL L 78., 53. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 43. kötet, 206. o.; a továbbiakban: „atrazin”-határozat).
- 20 Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a simazinnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő fel nem vételéről, valamint az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról szóló 2004/247/EK határozatot (HL L 78., 50. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 43. kötet, 203. o.; a továbbiakban: „simazin”-határozat).
- 21 Az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat 1. cikkéből következik, hogy egyik hatóanyag sem került be a 91/414 irányelv I. mellékletébe.
- 22 Az atrazin és a simazin határozat 2. cikkének 1. és 2. pontja kimondja, hogy a tagállamok biztosítják, hogy az atrazin- vagy simazintartalmú növényvédő szerekre kiadott engedélyeket 2004. szeptember 10-ig visszavonják, és hogy 2004. március 16-át követően a 91/414/EGK irányelv 8. cikke (2) bekezdésében biztosított eltérési lehetőség alapján ne adjanak ki, vagy újítsanak meg atrazin- vagy simazintartalmú növényvédő szerre engedélyt.
- 23 Az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat 2. cikkének 3. pontja értelmében a tagállamok biztosítják, hogy az e határozatok mellékleteinek B oszlopában felsorolt

felhasználási módok vonatkozásában az A oszlopban meghatározott tagállam 2007. június 30-ig hatályban tarthatja az atrazint vagy a simazint tartalmazó növényvédő szerek engedélyét, feltéve, hogy a tagállam:

- a) biztosítja, hogy a forgalomban maradó növényvédő szerek újracímkezése megtörténik, oly módon, hogy megfeleljenek a korlátozott felhasználási feltételeknek;
- b) elrendel minden megfelelő kockázatmérésről rendelkező rendelkezést az esetleges kockázatok csökkentése érdekében, hogy biztosítsa az emberi és állati egészség, valamint a környezet védelmét; továbbá
- c) biztosítja, hogy az ilyen felhasználási módokra folyamatosan kutatják az alternatív termékeket és módszereket, különösen cselekvési tervek révén.

24 Az érintett tagállam e rendelkezés értelmében legkésőbb 2004. december 31-ig tájékoztatja a Bizottságot e bekezdés alkalmazásáról, és különösen az a)–c) pont alapján tett lépésekről, valamint évente az e cikk értelmében nélkülözhetetlen felhasználási módokban használt atrazin vagy simazin becsült mennyiségéről.

25 Az „atrazin”-határozat melléklete és a „simazin”-határozat melléklete megjelöli a mindkét határozat 2. cikkének 3. pontjában meghatározott tagállamokat és felhasználási módokat.

- 26 Az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat 3. cikkének b) pontja kimondja, hogy a tagállamok által a 91/414/EGK irányelv 4. cikke (6) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban megállapított türelmi időszaknak a lehető legrövidebbnek kell lennie, és azon felhasználási módok esetében, amelyekre vonatkozóan az engedélyt 2007. június 30-ig kell visszavonni, nem tarthat tovább, mint 2007. december 31.
- 27 Az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat 4. cikkéből következik, hogy e határozatok címzettjei a tagállamok.

Az eljárás

- 28 A felperesek az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. június 9-én benyújtott keresetlevelekkel terjesztették elő a jelen kereseteket.
- 29 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. október 1-jén benyújtott külön beadványban az alperes az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 114. cikke alapján mindkét ügyben elfogadhatatlansági kifogással élt. A felperesek az e kifogásokkal kapcsolatos észrevételeiket 2004. december 24-én nyújtották be.
- 30 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. október 7-én benyújtott beadványban a Syngenta Crop Protection AG (a továbbiakban: Syngenta) kérte, hogy a Bizottság támogatása végett beavatkozhassék a jelen eljárásba. 2004. december 13-i végzésével az Elsőfokú Bíróság második tanácsának elnöke helyt adott a kérelemnek. A 2005. január 7-i levelével a Syngenta mindkét ügyre vonatkozóan jelezte, hogy nem nyújt be beavatkozási beadványt a Bizottság kereseti kérelmeinek támogatására, amennyiben ez utóbbiak a keresetnek elfogadhatatlanság miatt való elutasítására irányulnak, de fenntartja a jogot a beadvány benyújtására, ha az eljárás érdemben folytatódik.

- 31 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. október 11-én benyújtott beadványban a Francia Köztársaság kérte, hogy a felperesek támogatása végett beavatkozassék a jelen eljárásba. 2004. december 13-i végzésével az Elsőfokú Bíróság második tanácsának elnöke helyt adott a kérelemnek. 2005. január 25-i levelével a Francia Köztársaság jelezte, hogy a Bizottság által felhozott elfogadhatatlansági kifogások miatt nem nyújt be az egyes keresetek elfogadhatóságával kapcsolatban beavatkozási beadványt, de fenntartja a jogot a beadvány benyújtására, amennyiben az Elsőfokú Bíróság úgy határoz, hogy az elfogadhatatlansági kifogásokat a szóban forgó ügyek érdemi vizsgálatához kapcsolja.

A felek kérelmei

A T-236/04. sz. ügy

- 32 A felperesek azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- semmisítse meg az „atrazin”-határozat 2. cikkének 3. pontját, valamint 3. cikkének b) pontját;
 - kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.
- 33 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- a keresetet – mint elfogadhatatlant – utasítsa el;
 - kötelezze a felpereseket a költségek viselésére.

A T-241/04. sz. ügy

34 A felperesek azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- semmisítse meg a „simazin”-határozat 2. cikkének 3. pontját, valamint 3. cikkének b) pontját;
- kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

35 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- a keresetet – mint elfogadhatatlant – utasítsa el;
- kötelezze a felpereseket a költségek viselésére.

A jogkérdésről

36 Tekintettel a jelen ügyek összefüggésére, és a felek meghallgatását követően, az Elsőfokú Bíróság célszerűnek tartja az eljárási szabályzat 50. cikke értelmében ezen ügyeknek az eljárás lefolytatása érdekében történő egyesítését.

37 Az eljárási szabályzat 114. cikkének 1. §-a értelmében amennyiben azt valamely fél kéri, az Elsőfokú Bíróság az ügy érdemét nem érintve dönthet az elfogadhatatlanság tárgyában. Ugyanezen cikk 3. §-a értelmében ha az Elsőfokú Bíróság másként nem határoz, az eljárás a továbbiakban szóbeli. Az Elsőfokú Bíróság mind a T-236/04. sz. ügyben, mind a T-241/04. sz. ügyben úgy értékeli, hogy az a benyújtott iratok alapján kellő információval rendelkezik, és nincs szükség a szóbeli szakasz megnyitására.

A felek érvei

38 A Bizottság azt állítja, hogy a felpereseket sem az „atrazin”-határozat, sem a „simazin”-határozat, amelyeknek nem címtettjei, nem érinti közvetlenül és személyükben.

39 Azt a kérdést illetően, hogy a felpereseket a megtámadott jogi aktus személyükben érinti-e, a Bizottság azzal érvel, hogy az ítélkezési gyakorlat értelmében valamely természetes vagy jogi személyt csakis akkor érinthet személyében egy jogszabályi jellegű aktus, ha ez utóbbi valamely bizonyos, sajátos jellemzője vagy egy őt minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rá, és ezáltal a címzetthez hasonló módon egyéníti őt (lásd a Bíróság C-263/02. P. sz., Bizottság kontra Jégo-Quéré ügyben 2004. április 1-jén hozott ítéletének [EBHT 2004., I-3425. o.] 45. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). A jelen ügyben azonban ez nem így van, mivel az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat a felperesekre nézve semmiféle különös hatást nem fejt ki.

40 A felperesek azt állítják, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat közvetlenül és személyükben érinti őket.

- 41 A személyükben való érintettséggel kapcsolatos feltételt illetően elsősorban azt állítják, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat különösen érinti őket. Ezek ugyanis az EK 249. cikk értelmében elfogadott határozatok, és a közösségi jog sérelmével az általuk védett érdekek védelme tekintetében „visszalépéshez” vezetnének.
- 42 Másodsorban azzal érvelnek, hogy a 2004/35 irányelv (25) és (26) preambulumbekzdéséből, illetve 12. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy e határozatok megfelelnek az EK 230. cikk negyedik bekezdésében meghatározott feltételeknek. E tekintetben azt állítják, hogy a 2004/35 irányelv 12. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy minden, a környezetvédelem ügyét támogató és a nemzeti jog előírásainak megfelelő nem kormányzati szervezet kellően érdekeltnek minősül ahhoz, hogy egyrészt jogosult legyen közölni észrevételeit az illetékes hatósággal a tudomására jutott környezeti károkkal vagy az ilyen jellegű kárveszéllyel kapcsolatban, másrészt jogosult legyen felkérni az illetékes hatóságot az ezen irányelv alapján történő eljárásra.
- 43 Ugyanakkor a Bizottság elismerte, hogy az atrazin és a simazin környezeti károkat okozhat, ezért úgy határozott, hogy ezeket az anyagokat nem veszi fel a 91/414 irányelv I. mellékletébe. Ilyen körülmények között a 2004/35 irányelv 12. cikke, amelynek hatálya nem korlátozódik az ezen irányelvben meghatározott helyzetekre, feloleli a felpereseknek a jelen ügyekben indított eljárásait. Következésképpen a felpereseket úgy kell tekinteni, hogy megfelelnek az EK 230. cikk negyedik bekezdésben meghatározott feltételeknek.
- 44 Harmadsorban a felperesek lényegében arra hivatkoznak, hogy a 2004/35 irányelv megközelítése megfelel a több tagállamban – így Hollandiában is – hatályban lévő jogi gyakorlatnak, amely szerint a szervezetek polgári jogi eljárásokat kezdeményezhetnek a nemzeti bíróságok előtt, arra hivatkozva, hogy az alapszabályukra,

tényleges helyzetükre, valamint a jelenlegi tevékenységükre – köztük a szóban forgó érdekek hatékony védelmére – tekintettel közvetlenül és személyükben érintettek. Pontosabban: a holland jogrendben a Natuur en Milieu a környezet és a vadon élő állatok érdekeit védő jogszabályok megsértésében közvetlenül és személyében érintettnek tekinthető.

45 Negyedsorban a felperesek lényegében azt állítják, hogy azért tekinthetők személyükben érintettnek, mert a 92/43 irányelv keretében a környezet- és természetvédelemben tevékenykednek, beleértve a vadvédelmet is, és ezért az EEB különleges tanácsadó szerepet tölt be a Bizottság és más európai intézmények mellett. A Natuur en Milieu pedig azonos szerepet tudhat magáénak a holland hatóságok mellett.

46 Ötödsorban a felperesek azt állítják, hogy a keresetük elfogadhatóságát az követeli meg, hogy számukra szükséges biztosítani a hatékony bírói védelmet. Ebben a vonatkozásban azzal érvelnek, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat megsemmisítése megakadályozná a különböző tagállamokban a bonyolult, hosszadalmas és költséges engedélyezési eljárások sokaságának megindítását. Véleményük szerint amennyiben a nemzeti bíróságokhoz kellene fordulniuk, akkor minden tagállamban be kellene azonosítaniuk az atrazinnal és a simazinnal kapcsolatos engedélyeket, tanulmányozniuk kellene a forgalomba hozatali engedély iránti kérelmekkel megkeresett államok jogrendszerait, és eljárást kellene kezdeményezniük az illetékes nemzeti bíróságok előtt. Továbbá azt állítják, hogy ez nem pusztán kényelem kérdése, hiszen gyakorlatilag lehetetlen, hogy a nemzeti bíróság az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozatok érvényességéről határozzon. Ebből az következik, hogy a felperesek számára nyitva álló jogorvoslati lehetőségek hatékonysága szempontjából az Emberi jogokról szóló európai egyezménynek az EU 6. cikkének (2) bekezdése értelmében az Elsőfokú Bíróságra is alkalmazandó 6. és 13. cikke értelmében a felperesek jogosultak az Elsőfokú Bírósághoz benyújtani a jelen keresetet.

- 47 Hatodsorban a felperesek azt állítják, hogy a fegyveregyenlőség elvének a keresetük elfogadhatóságát kell eredményeznie. Ebben a vonatkozásban elsősorban azt állítják, hogy az Emberi jogok európai egyezményének 6., 13. és 14. cikkében megfogalmazott fegyveregyenlőség elve megköveteli, hogy azon felek, akikre nézve a Bizottság által elfogadott jogi aktus ellentétes hatással van, a jogorvoslati lehetőségek terén ugyanazon lehetőségekkel élhessenek. Ezt követően lényegében azt állítják, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozattal szemben az e hatóanyagok valamelyikének gyártója – például a Syngenta – által benyújtott keresetet az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében elfogadhatónak kellene nyilvánítani. Ez az Elsőfokú Bíróság T-112/00. és T-122/00. sz., Iberotam és társai kontra Bizottság ügyben 2001. január 24-én hozott végzésének (EBHT 2001., II-97. o.) 79. pontjából következik, amelyben az Elsőfokú Bíróság lényegében azt mondta ki, hogy nem kizárt, hogy valamely hatóanyag előállítói az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján az Elsőfokú Bírósághoz keresetet nyújtsanak be a valamely hatóanyagként a 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételét megtagadó bizottsági határozattal szemben.
- 48 Hozzáteszik, hogy a Bíróságnak a 10/68. és 18/68. sz., Eridania és társai kontra Bizottság ügyben 1969. december 10-én hozott ítélete (EBHT 1969., 459. o.), amelynek értelmében a magánszemélyek keresetösségi joga nem következhet csupán abból, hogy a megtámadott jogi aktus címzettjeivel versenyhelyzetben vannak, a jelen ügyre nem vonatkozik, mivel ez az ítélet olyan versenyhelyzetre vonatkozik, amely a szóban forgó esetben egyáltalán nem merül fel.
- 49 Végül a felperesek azt állítják, hogy a környezetvédelem területén való információhoz való hozzájutásról, a nyilvánosság részvételéről és a jogorvoslatihoz való jogról szóló Árhús-egyezmény rendelkezéseinek az Európai Közösség intézményeire és szerveire való alkalmazásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslat (COM/2003/0622 végleges, a továbbiakban: Árhús-rendeletjavaslat) indoklására tekintettel a keresetük elfogadható. Ezen indoklásban a Bizottság úgy értékelte, hogy nem szükséges az EK 230. cikket módosítani annak elismerése érdekében, hogy az említett rendeletben meghatározott bizonyos objektív feltételeknek megfelelő európai környezetvédelmi szervek keresetösségi joggal rendelkeznek. Ugyanakkor a felperesek megfelelnek az említett feltételeknek, ami – a Bizottság véleményét követve – elegendő annak elismeréséhez, hogy a megtámadott határozatok megsemmisítése tekintetében keresetösségi joggal rendelkeznek.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 50 Az EK 230. cikk negyedik bekezdése szerint „bármely természetes vagy jogi személy [...] indíthat eljárást a neki címzett határozat vagy az olyan határozat ellen, amelyet ugyan rendeletként vagy egy másik személyhez címzett határozatként hoztak, de őt közvetlenül és személyében érinti”.
- 51 A jelen ügyben az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat 4. cikkéből következik, hogy e határozatok kizárólagos címzettjei a tagállamok. A felperesek feladata tehát különösen annak bizonyítása, hogy ezek a határozatok, amelynek ők nem címzettjei, személyükben érintik őket.
- 52 Ebben a vonatkozásban az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy azok a felperesek, akik – mint a jelen ügyben is – nem címzettjei valamely jogi aktusnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha a jogi aktus sajátos jellemzőik vagy valamely, őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, és így a címzetthez hasonló módon egyénti őket (lásd a Bíróság C-50/00. P. sz., Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben 2002. július 25-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-6677. o.] 36. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 53 A jelen ügyben tehát azt kell megvizsgálni, hogy a felpereseket az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat érinti-e valamely sajátos jellemzőik miatt, vagy hogy létezik-e a megtámadott jogi aktus tekintetében valamilyen, őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet.
- 54 Annak bizonyítása érdekében, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat személyükben érinti őket, a felperesek elsősorban azzal érvelnek, hogy ezek a határozatok a környezetvédelem tekintetében bekövetkező visszalépés miatt sajátosan érintik őket.

- 55 E tekintetben elsősorban emlékeztetni kell arra, hogy a felperesek nem határozzák meg, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat a környezet védelmét érintően miben jelentene visszalépést. Csupán jelzik, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozatnak a közösségi jogot sértő elfogadása e tekintetben nyilvánvalóan kedvezőtlen hatásokkal jár.
- 56 Még ha feltételezzük is azt, amit a felperesek – legalábbis hallgatólagosan – állítanak, vagyis hogy az állítólagos visszalépés abból következik, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat megtámadott rendelkezései lehetővé teszik bizonyos tagállamok számára, hogy egyes felhasználási módok vonatkozásában ideiglenesen hatályban tartsák az atrazint vagy simazint tartalmazó növényvédő szerek engedélyét – amely hatóanyagok a felperesek véleménye ártalmasak a környezetre –, emlékeztetni kell arra, hogy ezek a rendelkezések a környezet védelmére hivatott jogalanyokat objektív minőségükben érintik, mégpedig ugyanolyan módon, mint a többi, azonos helyzetben lévő személyt. Ugyanakkor, amint az ítélkezési gyakorlatból az következik, ez a minőség önmagában nem alapozza meg azt, hogy a megtámadott aktus személyükben érinti őket (ebben a vonatkozásban lásd a Bíróság C-321/95. P. sz., Greenpeace és társai kontra Bizottság ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1651. o.] 28. pontját, valamint az Elsőfokú Bíróság T-154/02. sz., Villiger Söhne kontra Tanács ügyben 2003. április 30-án hozott végzésének [EBHT 2003., II-1921. o.] 47. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 57 Másodsorban a felperesek lényegében azzal érvelnek, hogy a 2004/35 irányelv 12. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy ők – a környezetvédelem ügyét támogató és a nemzeti jog előírásainak megfelelő nem kormányzati szervezetként – jogosultak közölni észrevételeiket az illetékes hatósággal, továbbá jogosultak felkérni az illetékes hatóságot az ezen irányelv alapján történő eljárásra. Ebből következik, hogy az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat megsemmisítése tekintetében keresetösségi joggal rendelkeznek.
- 58 Ebben a vonatkozásban arra kell emlékeztetni, hogy az a tény, hogy valamely személynek egy közösségi jogi aktus elfogadását eredményező eljárásban való bármiféle részvétele csak akkor alkalmas arra, hogy ezt a személyt a kérdéses jogi

aktus tekintetében egyénítse, ha az alkalmazandó közösségi szabályozás meghatározott eljárási garanciákat ír elő számára (lásd az Elsőfokú Bíróság T-339/00. sz., Bactria kontra Bizottság ügyben 2002. április 29-én hozott végzés [EBHT 2002., II-2287. o.] 51. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 59 Ugyanakkor a 2004/35 irányelv 11. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy az ezen irányelv 12. cikkében meghatározott illetékes hatóság a tagállamok által kijelölt hatóság. Következésképpen – még ha feltételezzük is, hogy a felperesek a 2004/35 irányelv 12. cikkében meghatározott módon jogosultak az észrevételeik közlésére és az irányelv alapján történő eljárásra való felkérésre – meg kell állapítani, hogy ezen eljárási jogaikra csakis olyan „illetékes hatóság” előtt hivatkozhatnak, amely a 2004/35 irányelv 11. cikke értelmében nem közösségi intézmény. Továbbá ezen irányelv szövegéből vagy rendszeréből – a felperesek állításával ellentétben – semmi nem enged arra következtetni, hogy az irányelv a jelen keresetekre is vonatkozik.
- 60 Ebből következik, hogy a felperesek által felhozott eljárási jogokat az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat elfogadására vonatkozó eljárás keretében nem lehet a Bizottság előtt érvényesen felhozni, és hogy azok nem irányadók annak meghatározásakor, hogy a felpereseket az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat személyükben érinti-e, vagy sem.
- 61 Harmadsorban, azon érvet illetően, miszerint egyes tagállamok joga elismeri, hogy a környezetvédelmi társaságokat az általuk védett érdekeket sértő aktusok közvetlenül és személyükben érintik, illetve azon érvet illetően, miszerint a holland jog értelmében ez igaz a Natuur en Milieu esetében, emlékeztetni kell arra, hogy az egyes tagállami jogrendekben e felperesek számára elismert keresetőségi jog nem bír jelentőséggel valamely közösségi jogi aktus megsemmisítése tekintetében az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében fennálló keresetőségi jog értékelésekor (ebben a vonatkozásban lásd az Elsőfokú Bíróság T-585/93. sz., Greenpeace és társai kontra Bizottság ügyben 1995. augusztus 9-én hozott végzésének [EBHT 1995., II-2205. o.] 51. pontját).

- 62 Negyedsorban – az EEB-nek és a Natuur en Milieu-nek a 92/43 irányelv értelmében a Bizottság, illetve a más európai vagy nemzeti intézmények mellett betöltött különleges tanácsadói szerepét illetően – meg kell jegyezni, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat elfogadására vonatkozó közösségi szabályozás semmiféle eljárási garanciát nem ír elő a felperesek számára, valamint a 92/43 irányelv keretében felállított közösségi vagy azon nemzeti, illetve nemzetek feletti tanácsadó szervek bármiféle részvételére, amelyekben a felperesek állításuk szerint részt vesznek. Következésképpen az 56. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében az állítólagos tanácsadói szerep, amelyre a felperesek hivatkoznak, nem enged arra következtetni, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat személyükben érinti őket.
- 63 A fentiekből következik, hogy jelenlegi állása szerint a közösségi jog nem ír elő a közösségi bíróság előtti csoportos keresetindítási jogot, ahogyan azt a felperesek a jelen ügyben feltételezik.
- 64 A felperesek ötödsorban azt állítják, hogy az Emberi jogokról szóló európai egyezmény 6. és 13. cikkében biztosított, az EU 6. cikkének (2) bekezdése értelmében a közösségi intézményekre is alkalmazandó hatékony bírói védelem megköveteli a jelen kereset elfogadhatónak nyilvánítását, egyrészt azért, mert a nemzeti bíróságok előtt kezdeményezett eljárások hosszadalmasak, bonyolultak és költségesek lennének, másrészt mert ezek a bíróságok nincsenek abban a helyzetben, hogy a jelen keresetben felhozott kérdésekben határozatot hozzanak.
- 65 Ebben a vonatkozásban a Bíróság úgy határozott, hogy a hatékony bírói védelemhez való jog a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból eredő alapvető jogok részét képezi, és ezt a jogot valójában az Emberi jogokról szóló európai egyezmény 6. és 13. cikke is biztosítja (az Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben hozott, az 52. pontban hivatkozott ítélet 38. és 39. pontja).

- 66 Ugyanebben az ítéletben a Bíróság rámutatott arra, hogy az EK-Szerződés – egyrészt az EK 230. és az EK 241. cikkben, másrészt az EK 234. cikkben – az intézmények aktusai jogszerűsége felülvizsgálatának biztosítására átfogó jogorvoslati és eljárási rendszert hozott létre, amelyet a közösségi bíróságra bízott. E rendszerben a természetes és jogi személyeknek, akik az EK 230. cikk negyedik bekezdése szerinti elfogadhatósági feltétel miatt közvetlenül nem támadhatják meg az általános hatályú aktusokat, az esettől függően arra van lehetőségük, hogy az aktus érvénytelenségére hivatkozzanak, akár járulékosan az EK 241. cikk értelmében, a közösségi bíróság előtt, akár a nemzeti bíróság előtt, arra készítve ez utóbbit – amely ezen aktusok érvénytelenségének megállapítására nem rendelkezik hatáskörrel –, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesszen a Bíróság elé (az Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben hozott, az 52. pontban hivatkozott ítélet 40. pontja).
- 67 Végül, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a közösségi bíróság előtti megsemmisítés iránti kereset elfogadhatósága nem függhet attól, hogy a nemzeti bíróság előtt van-e jogorvoslati lehetőség, amely lehetővé teszi a megsemmisíteni kívánt jogi aktus érvényességének vizsgálatát (ebben a vonatkozásban lásd az Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben hozott, az 52. pontban hivatkozott ítélet 46. pontját).
- 68 Ebből következik, hogy a Bíróság által kialakított ítélkezési gyakorlat értelmében a felperesek által előadott, a hatékony bírói védelemre alapított érv önmagában nem alapozza meg a kereset elfogadhatóságát.
- 69 Hatodsorban, azon érvet illetően, miszerint a fegyveregyenlőség elve megköveteli a felperesek keresetének elfogadhatóságát, emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési

gyakorlatból következik, hogy az a pusztán tény, hogy a felperest valamely jogi aktus az ezen jogi aktus megsemmisítése tekintetében keresetőségi joggal bírósághoz képest ellentétes módon érinti, nem elegendő a keresetőségi jognak a felperes tekintetében való elismeréséhez (ebben a vonatkozásban lásd az Eridania és társai kontra Bizottság ügyben hozott, a 48. pontban hivatkozott ítélet 7. pontját, valamint a Bíróság C-106/98. P. sz., Comité d'entreprise de la société française de production és társai kontra Bizottság ügyben 2000. május 23-án hozott ítéletének [EBHT 2000., I-3649. o.] 41. pontját). Ilyen körülmények között, még annak feltételezése mellett is – mint azt a felperesek állítják –, hogy a Syngenta rendelkezik az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat megsemmisítésére vonatkozó keresetőségi joggal, ez a körülmény önmagában nem bizonyíthatja, hogy a felperesek eleget tesznek azon követelménynek, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat személyükben érintse őket, és nem is mentesítheti őket annak bizonyítása alól, hogy eleget tesznek e követelménynek.

70 Végül, hetedsorban, a felperesek azzal érvelnek, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat megsemmisítésére vonatkozó keresetőségi joguk abból ered, hogy a Bizottság az Århus-rendeletjavaslat indokolásában kifejti, hogy a bizonyos objektív feltételeknek megfelelő európai környezetvédelmi társaságok az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében keresetőségi joggal rendelkeznek. A jelen ügyben a felperesek megfelelnek az említett objektív feltételeknek.

71 E tekintetben elsősorban emlékeztetni kell arra, hogy a jogszabályi hierarchia tekintetében irányadó elvekkel (lásd különösen a Bíróság C-240/90. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 1992. október 27-én hozott ítéletének [EBHT 1992., I-5383. o.] 42. pontját) ellentétes, hogy a másodlagos jog valamely aktusa az EK 230. cikk negyedik bekezdése követelményeinek meg nem felelő magánszemélyekre keresetőségi jogot ruházzon. Ugyanez még inkább igaz a másodlagos jog aktusa javaslatának indokolására.

72 Következésképpen a felperesek által hivatkozott indokolás nem mentesíti őket annak bizonyítása alól, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat személyükben érinti

őket. Továbbá, még ha feltételezzük is, hogy a felperesek az Århus-rendeletjavaslat értelmében sajátos minőséggel rendelkező jogalanyok, meg kell állapítani, hogy semmiféle olyan indokot nem adnak elő, amely alapján ez a minőségük arra engedne következtetni, hogy az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat személyükben érinti őket.

- 73 A fentiek alapján meg kell állapítani, hogy a felpereseket az „atrazin”-, illetve a „simazin”-határozat nem érinti személyükben. Következésképpen a keresetet elfogadhatatlannak kell nyilvánítani anélkül, hogy szükség lenne azt vizsgálni, hogy ezek a határozatok közvetlenül érintik-e a felpereseket.

A költségekről

- 74 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a perveztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperesek mindkét ügyben perveztesek lettek, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell őket a költségek viselésére.
- 75 Az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-a első albekezdésének értelmében az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket. Az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-a harmadik albekezdésének értelmében az Elsőfokú Bíróság elrendelheti, hogy a beavatkozók maguk viseljék saját költségeiket. A jelen ügyben a Bizottság oldalán beavatkozó Syngenta maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második tanács)

A következőképpen határozott:

- 1) A T-236/04. és a T-241/04. sz. ügyet egyesíti.**
- 2) A T-236/04. és a T-241/04. sz. ügyben a keresetet – mint elfogadhatatlant – elutasítja.**
- 3) A felperesek viselik saját költségeiket, valamint a Bizottságnak a T-236/04. sz. és a T-241/04. sz. ügyben felmerült költségeit.**
- 4) A beavatkozók maguk viselik saját költségeiket.**

Luxembourg, 2005. november 28.

E. Coulon

hivatalvezető

J. Pirrung

elnök